

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL: 12 SAYI:115 KASIM 1999

YEREL ÖĞRENCİ KURULTAY'INDA

BULUŞALIM

İZMİR

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL: 12 SAYI: 115 KASIM 1999**

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollanır.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
M.Macit MUTAF

Yazı İşleri Sorumlusu:
Mehmet GÜZEL

Yayın Komisyonu:

Anıl ARIKAN
Kaya KORKMAZ
Lütfi BUYURAL
Seyhun DALGIÇ
Sedat GÜLŞEN
İşıl İNKAYA
Özgür TAMER
Özcan UĞURLU
Ramazan YILDIRIM
Tarkan TEKCAN

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16 K:8
Çankaya/İZMİR
Tel/Fax: (0232)489 34 35
emoizmir@egenet.com.tr

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı
izin almak koşulu ile kullanılabilir.

Yayınlanan yazılardan
yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka Dış Kapak (Renkli)
180 milyon TL
Ön İç Kapak (Renkli)
150 milyon TL
İlk İç Sayfa (Renkli)
140 milyon TL
Arka İç Kapak (Renkli)
140 milyon TL
İç Sayfalar:
Tam Sayfa (Renkli)
85 milyon TL
1/2 Sayfa (renkli)
45 milyon TL
Tam Sayfa (Siyah/Beyaz)
75 milyon TL
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz)
40 milyon TL
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz)
20 milyon TL

**Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler
Sorumlusu**
Ramazan YILDIRIM

Dizgi&Baskı

ÖZYURT MATBAACILIK
Basım Tarihi: 15.11.1999
Basıldığı Yer
ÖZYURT MATBAACILIK
Tel: (0312)230 76 31
Fax: (0312)231 31 09

Merhaba,

115. sayımız baskıya hazırlandığı sırada, henüz "Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliği" son şeklini almış ve de komisyondan geçmiş değildi. Yapı denetiminin önemini yıllardır anlatan ve düzenlemesini hayata geçirmeye çalışan EMO ve TMMOB eksik bilgilendirme ve gizliliğe rağmen taraf olarak her platformda yer aldı. Bu nedenle biz de konuyu bültenimizde iki yazıyla incelemeye ve tartışmaya açtık.

Mühendislik ve Mimarlık Haftası etkinlikleri çerçevesinde 13 Ekim'de TMMOB/İKK adına şubemizde düzenlenen, Şube Başkanımız Macit Mutaf'ın yönettiği ve TMMOB Başkanı Yavuz Önen'in konuşmacı olarak katıldığı "DEPREM ve İMAR POLİTİKALARI" panelinin özeti sayfalarımızda.

10 yıllık talan "AKTAŞ" sona erdi (mi)? Danıştay'ın kararı ile ETKB'liğinin el koymak zorunda kaldığı AKTAŞ'ın durumu ve 3096 sayılı yasanın Anayasa'ya aykırılığı Danıştay 10. Dairesi tarafından 2 Kasım'da görüldü. Eğer 10. daireden 3096'nın iptali çıkarsa tüm dağıtım ihaleleri Anayasa Mahkemesi'ne gidecek. Eğer yalnızca AKTAŞ'ın görevlendirilmesi iptal edilirse diğer dağıtım ihaleleri için emsal oluşacak. EMO'nun sürdürdüğü hukuk mücadelesinin sonucu ülkemiz kaynaklarının paylaşımının tercihini de gösterecek.

Yakın geçmişimizin iki yarısı SUSURLUK ve YÖK. Çetelere ve "kurşun atan ve yiyen şereflilere" karşı toplumun gösterdiği büyük tepki ne yazık ki en yukardan başlayan sorumluların pişkinliğine takıldı. Üniversitelerimizin geçmiş 20 yılı ile gelecekteki belirsiz yıllarına ipotek koyan YÖK'e "herkes" karşı, kolluk güçlerinin tavrı (bkz. İ.U.'deki iki ayrı protesto ve 6 Kasım TV haberleri)

Bu sayıda sizi en son üyemizle tanıştıracacağız. Kendisi en genç üyelerimizden biri olarak üniversiteler, EMO ve mühendisliğe ait düşüncelerini bizlerle paylaşacak. EMO'nun gelecekteki üyeleri olacak öğrenci arkadaşlarımızın mülendislik eğitimi oda-üye ilişkileri ve odaların konumlarını tartışacakları Öğrenci Kurultayı'nın yerel ayağı 27 Kasım'da Şubemiz sekreterliğinde, İzmir'de düzenleniyor.

Kurultay düzenleme sürecini ve beklentileri Tülin DEMİRKAPI özetledi.

Ağa takılanlar, teknolojik yenilikler, bilgisayar ve kirpi standart, yeniden buluşmak üzere.

Hoşcakalın.

BAŞYAZI

"Bütçe ve yatırımlar" 5

ŞUBEDEN HABERLER 6

YAPI DENETİM YASASI

"Yapı Denetim Yasasının
Getirdikleri ve Götürdükleri" 12

SUSURLUK

"Aydınlığa Susadık.(Mı?)" 14

RÖPORTAJ

"En gencimiz ile Chat-leştik" 16

ENERJİ RAPORU

"Ege Bölgesi Enerji Raporu-1998" 17

TEKNOLOJİK YENİLİKLER 23

AKTAŞ DOSYASI 24

AĞA TAKILANLAR 26

BİLGİSAYAR 27

PANEL

"Deprem ve İmar Politikaları Paneli" 28

GÜNCEL

"EMO 1. Öğrenci Kurultayı" 31

KIRPI 32

Bütçe ve yatırımlar

Türkiye 2000 yılına nasıl bir bütçe ile girecek? Bugünlerde tartışılan bütçeye göre 1999 yılında 25 milyar\$ olan iç ve dış borç faizi, 2000 yılında 37 milyar\$'a yükseliyor. Bütçenin %45'i ile faizler ödenecek.

Bütçede yatırımlara ayrılan pay %5 civarında. Bu pay Cumhuriyet tarihinin en düşük seviyesinde. Başka bir anlatımla kalkınan, gelişen büyük Türkiye'de kamunun etkinliği olmayacak. Türkiye'yi 2000'li yıllara özel sermaye taşıyacak.

Özelleştirmenin Türkiye gündemine girdiği 1980 yılından buyana yapılan bütçeler, özellikle emekten yana politikaların savunucularının (sosyalist bloğun) dağılmasıyla iyice azgınlaşan kapitalizmin etkilediği son 10 yıllık bütçe programları incelendiğinde temel özelliklerin hiç değişmediği görülmektedir.

Bütçelerde kamu çalışanlarının demokratik ve ekonomik kazanımları hep zayıflatılmış, sosyal devlet olgusunu tanımlayan hizmetlere ayrılan paylar azaltılmış, üretim ekonomileri yerine rantiyeye kesimine büyük gelirler sağlayacak rant ekonomileri desteklenmiş, iç ve dış borçların özelleştirme ile ödenmesi benimsenmiş, engellenemeyen usulsüz giderleri karşılamak için denetlenemeyen fonlar oluşturulmuş, iç ve dış borca ödenen faiz payları sürekli yükselmiş, spekülasyon gelirleri özendirilmiş, bilim ve teknoloji politikalarına gereken önem verilmemiş ve demokratik kurumlar baskı altında tutulmaya çalışılmıştır.

Her bütçe programı kamuoyuna, istikrar programı diye tanıtılmış, kayıt dışı ekonominin dizginleneceği söylenilmiş ancak tümünde yatırımlara ayrılan paylar azalmış, tümünde hatalı ekonomi politikalarının yükü çalışanlara yüklenmiştir.

Türkiye'nin teknoloji konusundaki temel yaklaşımı yurtdışından transfer edilecek teknolojilere dayanmaktadır. Bu durum devletin ekonomiden elini çekmesi ile tamamıyla Türkiye'nin rekabet gücünü yitirmesine neden olmaktadır.

Bilişim kongrelerinin açılışlarında Türkiye'nin bilgi toplumu olma yolunda hızla ilerlediğini açıklayanlar bir yandan Türkiye'yi bir tüketim toplumu olarak uluslararası güçlere pazarlarken, diğer yandan Türk toplumunu kandırıyorlar.

Bilgi toplumu olmak, bilime inanmaktan ve bilim insanlarına, arge çalışmalarına, eğitime, uzun vadeli ulusal politikalara yatırım yapmaktan geçer.

Türkiye yolun sonundan ancak toplumsal çıkarlarının ön plana çıkarıldığı ulusal kaynaklara dayalı bağımsız bir bütçe ile kurtulabilir.

Her bütçe programı kamuoyuna, istikrar programı diye tanıtılmış kayıt dışı ekonominin dizginleneceği söylenilmiş ancak tümünde yatırımlara ayrılan paylar azalmış, tümünde hatalı ekonomi politikalarının yükü çalışanlara yüklenmiştir.

M.Macit MUTAF
EMO İzmir Şubesi Başkanı

EMO İZMİR ŞUBESİ KOORDİNASYON KURULU TOPLANTISI

Şubemizin 22. Dönem Koordinasyon Kurulu 4. toplantısını 9 Ekim 1999 tarihinde Mordoğan'da yaptı.

Toplantıya Şube Yöneticilerimizin yanı sıra Aliağa, Ödemiş, Torbalı, Çeşme, Aydın, Nazilli, Kuşadası, Söke, Manisa, Akhisar, Salihli, Alaşehir il, ilçe temsilcileri ile TEDAŞ ve Telekom İzmir İşyeri Temsilcisi katıldı.

Toplantının Sabahki bölümünde Mühendislik Etiği ve Kuralları konusunda Yönetim Kurulu Üyesi Özcan UĞURLU bir sunu gerçekleştirdi. İkinci bölümün gündeminde; önceki kararların değerlendirilmesi, şube ve birim çalışmaları hakkında bilgilendirme, önümüzdeki dönem çalışma programı oda-üye ilişkilerinin değerlendirilmesi, Kocaeli depremi değerlendirmesi, yasal değerlendirmeler, Mesleki denetim uygulamaları yer aldı.

•Temsilcilik ve üye etkinliklerinin artırılması için (asansör denetimleri, topraklama testleri, işletme sorumluluğu hizmeti vb.) belediyeler, TEDAŞ, iş müfettişleri, fabrika ve turizm işletmecilerine yönelik çalışmalar yapılması,

• İmar Yasası ve ilgili yönetmeliklerdeki değişikliklerin izlenmesi, uygulama ile ilgili olarak birimlerin bilgilendirilmesine,

• İmar Yasası ile çelişen uygulamalar içinde olan belediyelerin bilgilendirilmesine, uygulamanın sürmesi halinde gerekli hukuksal girişimde bulunulmasına,

•Yerel sorunların çözümüne yönelik belediye ve TEDAŞ yetkilileri ile görüşülmesine,

•Mesleki denetim yaptırılmaksızın hizmet üreten üyelerimizin izlenmesine ve tekrarı halinde konunun Oda Onur Kurulu'na değerlendirilmesi için gerekli çalışmanın yapılmasına,

•Kamu kurumlarında görev yapan üyelerimizin özlük ve ücret dengesizliğinin giderilmesine yönelik çalışma yapılmasına,

•Birimlerde yapılması istenilen eğitimlerin Şubeye bildirilmesine,

EMO KOORDİNASYON KURULU TOPLANDI

EMO 36. Dönem Yönetim Kurulu 4. Koordinasyon Kurulu toplantısını Ankara'da gerçekleştirdi.. Denizli'de yapılması planlanan toplantı Prof.Dr.Ahmet Taner KİŞLALI'nın katledilmesi nedeni ile Ankara'ya alındı. 24 Ekim 1999 tarihinde yapılan toplantıya Şube-

mizin yanı sıra Ankara, Adana, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmit, Trabzon ve Samsun Şubeleri katıldı. Toplantının gündeminde mali konular, oda ve şube çalışmaları hakkında genel bilgilendirme, Elektrik Elektronik Bilgisayar Mühendisliği 8. Ulusal Kongre Değerlendirmesi, deprem değerlendirme ve yasal düzenlemeler, özelleştirme çalışmaları yer aldı.

ŞUBE DANIŞMA KURULU TOPLANDI

Elektrik Mühendisleri Odası Tüzüğü gereği Şube Danışma Kurulu; Yönetim Kurulunun asil ve yedek üyeleri ile daha önceki dönemlerde bu görevi üstlenmiş üyeler ile şube komisyonlarında yer alan üyelerin yanı sıra Yönetim Kurulunun gerekli gördüğü diğer üyelerden oluşmaktadır. Şube Yönetim Kurulu kararı EMO Genç Yürütme Kurulu üyeleri de Danışma Kurulu üyeleri içine dahil edilmiştir.

22. Dönem 9. toplantısını 21 Ekim 1999 tarihinde gerçekleştiren Danışma Kurulunun gündeminde; Geçmiş Kararlar, Kocaeli Depremi sonrasında mühendislik hizmetleri ve yasal düzenlemeler, Şube çalışmaları ve öneriler yer aldı.

22. Dönem EMO İzmir Şubesi Danışma Kurulu'nun 10. Toplantısı

18 Kasım 1999 tarihinde saat 18.30'da aşağıdaki gündem maddeleri ile Şube Lokalinde yapılacaktır.

Şube Danışma Kurulu üyelerine duyurulur.

GÜNDEM:

- 1- Şube Çalışmaları
- 2- Aliağa Bölgesi Enerji Sorunları Sempozyumu
- 3- Şube Genel Kurulu hazırlık çalışmaları
- 4- Öneriler

EGE KALMEM'E BİR BELGE DAHA

Şubemiz ile MMO İzmir Şubesi tarafından ortaklaşa kurulan Ege Kalibrasyon ve Metroloji Eğitim Merkezi; Elektrik Kütüphane ve Basınç Laboratuvarlarından sonra Boyutsal ve Sıcaklık Laboratuvarlarına da akreditasyon belgesi almaya hak kazandı.

Ulusal Metroloji Enstitüsü tarafından akredite olan EGE KALMEM böylece TKS laboratuvarı olarak faaliyetini vermeye yeterli olduğunu belgelemiştir.

2000 YILI BİLİRKİŞİ LİSTELERİ OLUŞTURULUYOR

2942 Sayılı Yasa'nın 15. maddesi gereği Teknik Meslek Odalarının oluşturulan bilirkişi listeleri ilgili tüm mahkeme ve valiliklere bildirilmektedir. 2000 yılına ilişkin listelerde yer almak isteyen üyelerimiz Kasım ayı sonuna kadar bir yazı ile Şubemize başvurabilecekler.

Bilirkişi grupları aşağıdaki şekilde oluşmaktadır.

1) Kamulaştırma, değer tesbiti, arsa ve arazi ihtilafları, irtifak ve istimlak kanunları vb. anlaşmazlıklar.

2) Yüksek gerilim, enerji nakil hatları, trafo merkezleri ve ölçü kabinleri

3) Yapım, işletme ve bakım süresince meydana gelen iş kazaları,

4) Alçak gerilim şebekeleri, şehir ve kampüs tesisleri, turistik siteler, konutlar, işhanları, atölye, depo vb.

6) Dizel generatörleri, otomatik kumanda sistemleri, kesintisiz güç kaynakları,

7) Ölçme, sayaş ve tarihler ve tarifeler kompanzasyon sistemleri,

8) Asansör, yürüyen merdiven ve diğer kaldırma aletleri,

9) Elektronik ve haberleşme tesisleri,

10) Kablolü yayın ve uydu anten sistemleri,

11) Güvenlik ve yangın uyarı sistemleri,

12) Bilgisayar yazılım, donanım sistemleri ve malzemeleri

ÖZDERE BELEDİYESİ İLE PROTOKOL İMZALANDI

2 Eylül 1999 tarihinde çıkartılan Tıp İmar Yönetmeliği sonrasında Ruhsat verme şartlarını değerlendiren Özdere Belediye Başkanlığı yapı üretim sürecinde yer alan teknik meslek odaları ile ortak toplantı düzenledi. 27 Ekim 1999 tarihinde yapılan toplantıda önceki uygulamaların olumsuzlukları dile getirilerek inşa halindeki tüm yapıların denetimini sağlayacak bir protokol imzalandı. Aynı gün, Yarımada 2000 oyunları çerçevesinde Deprem ve Yasal düzenlemeleri irdelendiği bir panel de düzenlendi.

TORBALI BELEDİYESİ'NİN YASA DIŞI UYGULAMALARI SÜRÜYOR

Torbali Belediyesi Elektrik fenni sorumlusu olmaksızın ruhsat uygulamalarını sürdürüyor.

İmar yasasının 22 maddesi gereği elektrik projesi, 28. ve 38. maddeleri gereği ise elektrik

mühendisi fenni mesullerin bulunması gereğine karşın, olumsuz uygulamalarını yürüten Torbali Belediyesine yapılan uyarı ve bilgilendirmelere karşın herhangi bir değişikliğin yapılmadığı gözlenmiştir.

Konuyu değerlendiren yönetim kurulumuz yasaların uygulanması amacı ile yargıya gidilmesini kararlaştırmıştır.

EMO, KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN YANINDA

Özdilek Turistik Tesisler İşletme A.Ş. tarafından Balçova'da yapılması planlanan 25 kat, 67454 m² inşaat alanının İzmir 1 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun kararı ile doğal sit alanı olarak tescil ve ilan edilmesi nedeni ile Kültür Bakanlığı Özdilek A.Ş. tarafından mahkemeye verildi.

İzmir Barosu tarafından başlatılan davaya müdahil olarak katılma talebi İzmir Meslek Odaları Platformu tarafından tüm Odalara yayılıyor.

İzmir'in en önemli yeşil alanlarından birisi olan, Türkiye'nin önemli jeotermal alanını da barındıran bölgenin, zemin koşulları yapılaşma açısından uygun değildir.

İzmir sathı içinde bir iklim adacığı diyebileceğimiz "mikro klima" özelliği taşıyan bu bölgenin bilimsel raporlar doğrultusunda korunması ve gelişmesi gerekirken yapılaşmaya açılmak istenmesi ve bu yoldaki eylemler, işlemler KENT SUÇU olarak görülmektedir.

Odamızın da müdahil olarak Kültür Bakanlığı lehinde yapacağı dava İzmir 3. İdare Mahkemesinde görülecek.

BELEDİYELERLE ASANSÖR DENETİM PROTOKOLLERİ İMZALANIYOR

Asansör Yönetmeliği Belediyelerin yılda en az bir kez asansörün kontrol edilmesini şart koşmakta, denetimlerin yapılmasına ilişkin sorumluluğu ise asansörlü bina yöneticilerine ve asansör bakımçı firmaya vermektedir.

EMO İzmir Şubesi ve MMO İzmir Şubesi birlikteliğinde kadrolarında yeterli teknik elemanı bulunmayan belediyeler ile yapılan protokoller çerçevesinde asansörlerin denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Önceki dönemlerde Karşıyaka, Bornova, Narlıdere, Ödemiş Belediyelerinde yapılan çalışmalar Konak ilçesindeki yaklaşık 5000 asansör ile sürdürülmektedir.

Bornova Belediyesi ile 21.10.1999 tarihinde, Karşıyaka Belediyesi ile 26.10.1999 tarihinde yapılan protokoller sonucu bölgedeki yaklaşık 3000 asansörün denetimleri 2000 yılında gerçek-

leştirilecektir.

Denetimlerde görev alacak üyelerimiz öncelikle eğitmeden geçirilecektir. Görev almak isteyen üyelerimizin Şube Müdürlüğüne başvurmaları gerekmektedir.

EGE ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ MEZUNİYET TÖRENİ YAPILDI

1998-1999 döneminde mezun olanlar için Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanlığı tarafından 27 Ekim 1999 tarihinde mezuniyet töreni yapıldı. Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümünden 13 kişi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümünden ise 60 kişinin mezun olduğu törenin ardından Odamızda "MESLEĞE HOŞGELDİN" kokteyli yapıldı.

Kokteyilde Şube Başkanımız Macit MUTAF ve Fakülte Dekanı Prof.Dr. Metin ÇOLAK yeni mezunlara meslek yaşantılarına yönelik düşüncelerini iletiler.

Genç meslektaşlarımıza biz de mesleğe hoşgeldin diyoruz.

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezunları
Hüseyin H.VERİMLİ, **Serdar BADEM**, *Yener KILIÇ*, Görkem GİRAY, **Özge ÇAĞLAR**, *Kemal KEPENEK*, Aylin ŞENGÜL, **Nadir ÇİFTÇİ**, *Rüya EMEKLİ*, Pınar MUYAN, **Semih SAKIZ**, *Sevtap İNÇOĞLU*, Ali ALP, **Okay CEM**, *Begüm ÇALDIRAN*, Doğan KIREZLİ, **Ali Cem DİNÇ**, *Hakan ŞAHİN*, Sezen SARBAY **İlknur KARAHAN**, *Ertuğrul M.ÜNLÜER*, Berk Kıvanç SEYHAN, **Alper ÖZER**, *Çağdaş Uysal TURHAN*, Özgür TÜRKMEN, **Levent SOYALP**, *Deniz Emine PARLAK*, Ömer ZENCİROĞLU, **Ozan SAĞLAM**, *Nuran KURU*, Yetkin ÖZKUCUR, **M. Murat PÜSKÜLCÜ**, *Özgür ÇAY*, Suha Güçlü ÇELİK, **Eylem ŞEN**, *Mustafa İŞIKLAR*, Banu ERSOY,

Olca YENİLMEZ, *İkbal MAMAÇ*, Ünal ER, **Hicran EKDİ**, *Onursal ÖZGEN*, Zeynel Bilge **GÖZE**, **Serdar KIZILKURT**, *Murat HÖKE*, Barış ULU, **Suna TEZEL**, *O.Bahadır BABA-CAN*, Murat OBALI, **Murat ERARSLAN**, *Ahmet ÇAĞLAR*, Agah YÜKSEK, **Ali ALTUNKAYA**

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü Mezunları

Uğur DEMİRCİ, **İsa Servan UZUN**, *Hakan YILMAZ*, Hüsnü Cem ERDEM, **Sadat HOS-SAIN**, *Derya MERMER*, Özgür ORUÇ, **Serkan YILMAZ**, *Emre ARACI*, Murat ŞAHİN, **Hayati EROL**, *Mümtaz YILMAZ*, Eray GÖZEN.

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ TANIŞMA KOKTEYLİ

Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Bölümü tanışma kokteyli 28 Ekim Perşembe günü kampüs 2 no'lu yemekhanede yapıldı. bölüme yeni başlayanlarla diğer öğrencileri tanıştıran, kaynaştırmayı amaçlayan toplantıda Bölüm Başkanı Prof.Dr.Şaban EREN ile Şube Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Mehmet GÜZEL birer konuşma yaptılar. GÜZEL, konuşmasında en az üyelerimiz kadar önem verdiğimiz öğrencileri EMO-GENÇ çalışmalarında birlikte olmaya çağırarak mesleğin ve bilgisayar sektörünün düzenlenmesinin EMO'nun öncelikli hedeflerinden olduğunu söyledi.

GELENEKSEL GECEMİZ 4 ARALIK'TA

Her yıl Odamızın kuruluşunu kutladığımız geleneksel yemekli gecemiz 4 Aralık 1999 tarihinde Balçova Kaplıca Tesisleri Kardelen Salonunda yapılıyor.

Kuruluşumuzun 45. yılını kutlayacağımız gecede meslekte 40 yılını dolduran üyelerimize plaket, 25 yılını dolduran üyelerimize belge verilecektir.

Gecemize tüm üyelerimizin katılımını bekliyoruz. Davetiyelerinizi Şubeden temin edebilirsiniz.

Meslekte 40 yılını dolduran üyelerimiz:

Sicil	Adı Soyadı
932	Hüseyin GEDİKLİ
994	Mehmet AKKAYA
1030	Veli ZEYTİNOĞLU
1042	Hüseyin ALKINCI
1178	Celal KİBAROĞLU
1383	S.Kutlu TUNÇER
1400	Hikmet BİRCAN

Meslekte 25 yılını dolduran üyelerimiz:

Sicil	Adı Soyadı
4607	İrfan ARABACI
4613	M.Orhan PARLAR
4615	M.Celal ÖZDEMİR
4623	Alp TUNCER
4637	Hahil Hilmi AKMAN
4679	Sait DÖNMEZ
4696	Yılmaz ÖZDEMİR
4753	Doğan TURAN
4754	Alpay ÇOŞKUNER
4767	Mustafa DEMİRCİOĞLU
4787	M.Zeki EVGANLI
4814	Mehmet YAYLALI
4821	Ersin ARAS
4873	Mahmut YILDIZ
4876	Saim GÜLERYÜZ
4895	A.Şeref URGANCIOĞLU
4915	Mustafa KARAOĞLU
4932	İ.Nuri DOĞU
4942	Ahmet ÖZTÜRK
4957	İsmet ÖZGÜR
4961	Mustafa USLUYÜZ
4969	A.Fevzi ŞENDUR
5012	Halil BAYIK
5016	Turan ÇAĞRICI
5017	Mehmet KARAGÜLLE
5021	H.Zafer ÇETİNKAYA
5047	Selim YILDIRAN
5049	Erol BAŞOL
5075	Ali KİDER
5103	Hüseyin ŞEN
5116	A.Fatih TOKAT
5117	Ayvaz YAŞA
5171	Oğuz GÖKNEL
5257	Halit TUĞSUZ
5568	Yılmaz KES
5650	Temel ÖZENMİŞ
5786	M.Mete GÜR
6089	Yıldız ÖZKAN
6116	Mehmet ÖZTÜRK
6190	Salih AYAR
6250	Ömer ÖZCAN
6261	Atilla BAYSAL
6266	Musa ÖZTUFAN
6280	Tahir YILDIZ
6395	Ahmet AKGÜN
6784	Mehmet ABACI

EMO ÜYELERİNE SALDIRI

EMO Denizli Şubesi Yazman Üyesi, TMMOB Denizli İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Cengiz SÜZÜK ve Oda üyesi İller Bankası 3. Bölge Baş Mühendisliğinde görevli Erol GÜRCAN'a Ortaköy-Akkent (Denizli) Belediyelerine ait içmesuyu elektrik tesislerinin kabulü sırasında saldırılmıştır.

Saldırı sonucu yaralanan Cengiz SÜZÜK 15 gün, Erol GÜRSÜN ise 10 gün rapor almıştır.

Oda üyelerine yönelik yapılan bu saldırıyı kınıyor, tekrarlanmamasını diliyoruz.

SMM KOMİSYONU KARARLARI

Çalışmalarını halen sürdüren SMM Komisyonunun almış olduğu kararlar aşağıda sıralanmıştır.

1-İşletme Sorumluluğu;

a)İşletme sorumluluğu eğitiminin belirli dönemlerde yenilenmesi,

b)2000 yılından itibaren işletme sorumluluğu ile ilgili fatura denetiminin başlatılması,

c)İşletme sorumluluğu eğitim notlarının kitap haline getirilmesi,

2-Tesislerin yetkili kişilerce yapılmasının sağlanması;

a)O.G. tesislerine başlarken iş başlama, tesis bitiminde de iş bitirme belgesi aranması yönünde çalışma yapılması,

b)O.G. projeler mesleki denetimi yapılırken proje üzerine "Yüklenici Elektrik Mühendisi Olmalıdır" kaşesinin basılarak fen adamlarının yetki sınırlarını belirten bir uyarı yazısı verilmesi,

c)TEDAŞ'ın vermiş olduğu enerji müsaadesi yazısında "Proje ve Tesis Elektrik Mühendisi tarafından yapılmalıdır" ifadesinin yazılmasının sağlanması,

d)Kamu kurumlarına, kooperatiflere, müteahhitlere, Milli Savunma Bakanlığı İnşaat Emlak Daire Başkanlığı'na vb. yetki sınırlarını belirten, O.G. tesis yapımının, yalnızca elektrik mühendisi yüklenici tarafından yapılabileceğini anlatan yazı gönderilmesi.

3-Emo En Az Ücret Tanımlarına ilişkin komisyon görüşü:

a) İşletme sorumluluğu, bakım ve danışmanlık hizmet bedelleri 1997 yılı kitapçığında olduğu gibi çizelge şeklinde düzenlenmeli,

b)Merkezden 10 km'den fazla uzaklaşması durumunda, yol mesafesi gidiş dönüş olarak km başına ödenecek benzin miktarı 0.2 lt. olarak düzenlenmeli,

c) TMMOB, EMO Mesleki Denetim Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 1611 maddesinde ihale fiyatı (sözleşme fiyatı)'nın yanına eklenmeli,

d) Yönetmeliklerle En Az Ücret Tanımları ayrı kitapçıklar halinde basılmalı,

e) Yapı sınıflarındaki PID ve TUS bedelleri, son 3 rakamları sıfır olacak şekilde düzenlenmeli,

f) İş başlama ve iş bitirme belgelerinde Teknik Uygulama Sorumlusu hanesinin de açılması için yönetmelik değişikliği girişimlerinde

bulunulmalı,

g) Sembol listesi yeniden düzenlenmeli, OG sembol listesi ilave edilmeli,

h) Sanayi tesisleri uygulama proje bedellerine ait hesap örneği yer almalı,

i) Trafo proje bedeli açıklamalarındaki "Enaz 50 m." ifadesi yerine "En fazla 50 m." ifadesi yazılmalı.

j) ENH proje bedeli hesaplanırken 500m., hizmet bedeli belirlenerek, seksiyoner direği sonrası 50-500 m. arası ENH bedelleri için enterpolasyon yapılmalıdır.

k) Kağıt kalitesi ve baskı tekniği iyileştirilmelidir.

l) 2000 yılı asgari ücret artış oranının %70 olarak belirlenmesi, işletme-bakım-danışmanlık hizmetlerinde %20 artış oranının uygulanması,

m) SMM-BT-SMM.HB Belgeleri ilk çıkartma ve yenileme ücretlerinin %60 artış oranı ile yapılması,

4- İç Tesisat projeleri ve OG projeleri hazırlanması konusunda EMO-TEDAŞ ortak çalışmalar yapılarak üyelere eğitim verilmesi,

5- 4'lü fenni sorumlulukla ilgili Taahhütname örneği hazırlanarak belediyelere ve üyelere bilgi verilmesi

6- 2000 yılı EMO Ajandası teknik bilgiler bölümü ile ilgili görüşler:

a) Çeşitli güçlerdeki transformatörlerin AG sigorta ana kablo ve ölçü aletleri karakteristikleri cetvelinde 400 kVA trafoya ait akım trafosu ve ampermetre çevirme oranları 600/5 olmalı.

b) Aynı çizelgede 50, 2000 ve 2500 kVA trafolarla ilgili karakteristikler de yer almalı.

c) Kuru tip trafolarla ilgili teknik bilgiler yer almalı

d) Çizelgelerin alındığı kaynak belirtilmeli

e) "Sabit ve Otomatik Kompanzasyonda kullanılacak malzemenin seçim cetveli"nde 10 kVA kondansatör gücüne ait nominal akım değeri 14 A olmalı Kontaktör değerleri düşük, düzeltilmeli

f) Alüminyum baralarla ilgili cetvelde 50x5 baranın ağırlığı hatalı, 0.673 kg/m olmalı.

g) YVV (NYY) kablolarla ilgili çizelgede 3x35 mm² kablonun nötr iletken kesiti 25 mm² yazılmış, 16 mm² olarak değiştirilmeli.

h) Teknik bilgiler bölümünün başına index konulmalı ve sayfalara numara verilmeli

i) OG demir direkleri ile ilgili çizelge oluşturulmalı

j) Çevre ve cadde aydınlatılması ile ilgili hesap örnekleri yer almalı.

k) Aydınlatma ile ilgili bölümdeki armatür çeşitleri çoğaltılmalı

l) Buz yükü bölgeleri haritası eklenmeli

m) Transformatör gücüne ve gerilimine göre sabit kondansatör gücü seçimi tablosu eklen-

meli.

En az ücret tanımlarına ilişkin komisyon kararları EMO Yönetim Kurulu ve SMM Daimi Komisyonuna iletilmiş olup, ücret artışları ve uygulamaya yönelik kararlar EMO Yönetim Kurulu tarafından verilecektir.

Kararların tarafımıza iletilmesi durumunda SMM üyelerimizi ayrıca bilgilendireceğiz.

YİTİRDİKLERİMİZ

Tülin (Aydın) BAKIR

Odamızın İstanbul Şubesi eski yönetim kurulu üyelerinden ve teknik görevlilerinden, demokrasi mücadelesinin yılmaz savunucusu, güzel insan **K.TÜLİN AYDIN'**

kaybettik. Ailesinin, arkadaşlarının ve bütün EMO üyelerinin başı sağolsun.

Cengiz HAKAN

1940 yılında Alaşehir'de doğan Cengiz HAKAN, 1965 yılında İTÜ Elektronik Mühendisliği bölümünü bitirmiştir. Ege Bölgesi Sınayi Odası'nda yönetici olarak değişik görevler üstlenen **Cengiz**

HAKAN, 15.10.1999 tarihinde kalbine yenik düştü.

Üyemizin ailesine, dostlarına ve topluluğumuza başsağlığı dileriz.

DUYURU

Bursa'da 1-5 Aralık 1999 tarihleri arasında düzenlenecek olan **ELECO'99** Sempozyum ve Fuarı'na toplu katılım için program yapılmaktadır.

Ulaşım giderlerinin organizasyon firması tarafından karşılanacağı etkinliğe katılmak isteyen üyelerimiz Şubeye başvurabilirler.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ ARALIK AYI EĞİTİM PROGRAMI

SEMİNERLER

PC Tabanlı Veri Toplama Kontrol

Tarih: 1 Aralık 1999 Saat: 10.00-18.00
Eğitimi Veren: Elk.Elkr.Müh. Tolga AYAV
Fiyatı: 20.000.000.TL/Kişi

Simatic S5 Servis Kursu

Tarih: 20-24 Aralık 1999
Eğitimi Veren: SIEMENS Murat ORAL
Fiyatı: 431.250.000.TL/Kişi

Simatic S7300 Prog1

Tarih: 6-10 Aralık 1999
Eğitimi Veren: SIEMENS Zeynel ERDOĞAN
Fiyatı: 431.250.000.TL/Kişi

Simatic S7300 Prog2

Tarih: 20-24 Aralık 1999
Eğitimi Veren: SIEMENS Zeynel ERDOĞAN
Fiyatı: 431.250.000.TL/Kişi

Orta Gerilim Enerji Nakil Hatları ve Projelendirme

Tarih: 16-19 Aralık 1999 Perşembe-Cuma:
15.00-20.00 Cumartesi-Pazar: 09.00-20.00
Eğitimi Veren: Elk.Yük.Müh.
Atilla YUNUSOĞLU
Fiyatı: 50.000.000.TL/Kişi

TEKNİK SÖYLEŞİLER

Mühendislik Eğitimi Üzerine...

Tarih: 1 Aralık 1999
Saat: 18.30-20.00
Eğitimi Veren: Elk.Yük.Müh.Erdal AKAS

Üretime Gerçek Zamanlı Hakimiyet ve Üretim Yürütme Sistemleri

Tarih: 8 Aralık 1999
Saat: 18.30-20.00
Eğitimi Veren: Elk.Yük.Müh.Ufuk İLTER-
Önder ÖZTURAN

Programın Dışında Yapılacak Diğer Söyleşiler

Linux, Mikrodalgalar, Ölçme Tekniği

BİLGİSAYAR KURSLARI

•Her kursiyere 1 bilgisayar, •Deneyimli eğitmen kadrosu, •Ödemede taksitlendirme, •4 kişi ve fazlası grup başvurularında %10 indirim, •6 kişilik grup başvurularına özel sınıf ile hizmetinizdeyiz

•WINDOWS 98&WORD 7.0&EXCEL 7.0

Süresi: Toplam 60 saat (10 hafta)

Bedeli: 60.000.000.TL

Kurs Günleri:

1. Pazartesi-Perşembe
9.00-12.00/16.00-19.00/19.00-22.00
- 2.Salı-Cuma
9.00-12.00/16.00-19.00/19.00-22.00
- 3.Cumartesi-Pazar
13.00-16.00/16.00-19.00/19.00-22.00

•AutoCAD R/12

Süresi: Toplam 40 saat (5 hafta)

Bedeli: 45.000.000.TL

Kurs Günü: Cmt.-Pz. (9.00-13.00)

•C PROGRAMLAMA DİLİ

Süresi: Toplam 24 saat (8 hafta)

Bedeli: 30.000.000.TL

Kurs Günü: Çarş.(16.00-19.00/19.00-22.00)

•PASCAL PROGRAMLAMA DİLİ

Süresi: Toplam 24 saat (8 hafta)

Bedeli: 30.000.000.TL

•DELPHI

Süresi: Toplam 24 saat (8 hafta)

Bedeli: 30.000.000.TL

•İLERİ EXCEL

Süresi: Toplam 24 saat (8 hafta)

Bedeli: 30.000.000.TL

•WEB SAYFASI TASARIMI

Süresi: Toplam 21 saat (7 hafta)

Bedeli: 20.000.000.TL

GIDA SEKTÖRÜ ENERJİ YÖNETİMİ KURSU

A-TEORİK KONULAR

- 1-Genel Enerji Durumu
- 2-Türk Sanayinin Yapısı, Enerji Tüketimi
- 3-Enerji Yönetimi Esasları, Enerji Tasarrufu Etüd Yöntemleri
- 4-Enerji Muhasebesi
- 5-Ölçüm, Enstrümantasyon ve Otomatik Kont.
- 6-Enerji ve Kütle Denklikleri
- 7-Yakıtlar
- 8-Yanma Prensipleri
- 9-Yakma Sistemleri
- 10-Kazanlarda Verim Hesaplamaları
- 11-Buhar Sistemleri
- 12-İzolasyon
- 13-Fırınlar
- 14-Isıtma ve Havalandırma, İklimlendirme
- 15-Elektrik Sistemleri
- 16-Aydınlatma
- 17-Basınçlı Hava

18-Kurutma Projesi

19-Atık Su

20-Çevre

21-Alternatif Enerji Kaynakları

22-Bileşik Isı-Güç Üretimi

23-Ekonomik Analiz Yöntemleri

B- DENEYSEL ÇALIŞMALAR

•Baca Gazı Ölçümü

•İletkenlik Ölçümü

•Elektriksel Ölçümler

•Akış Ölçümü

•Aydınlık Şiddeti Ölçümü

•Sıcaklık Ölçümü

•Nem Ölçümü

C-UYGULAMA ÇALIŞMALARI

• Tesislerin Enerji Taraması

• Tesislerin Enerji Tasarrufu Etüdları

Tarih: 7-18 Şubat 2000 •Saat: 09.00-18.00

Katılım Ücreti: 350.000.000.TL/Kişi

Başvuru: Sedat GÜLŞEN 0232-489 34 35

YAPI DENETİM YASASININ GETİRDİKLERİ ve GÖTÜRDÜKLERİ

17 Ağustos Marmara Depreminde yaşanan kayıplar, sağlıksız kentleşme ve denetimsiz yapılaşmasının etkilerini bütün çıplaklığı ile ortaya koymaktadır.

Deprem sonrasında Bakanlar Kurulu tarafından 3194 sayılı İmar Yasası ve ilgili yönetmelik hükümleri ile getirilen denetim faaliyetlerinin uygulamada hiç yürütülmediği, yasaada yapım işlerinde rol alan yapı müteahhidi- ni, teknik uygulama sorumlusu, belediye ve valiliklerin hiç denetlemedikleri, 3194 sayılı yasa ile yapıların etkin olarak denetlenmesinin de mümkün olmadığı (!) tespit edilmiştir.

Bu nedenle Bakanlar Kurulu reform niteliğinde olduğu belirtilen Yapı Denetimi Kanun Tasarısı çalışmalarını başlatmıştır.

Hazırlanan tasarıda yapı denetim kuruluşları A, B, C sınıfı olmak üzere 3 sınıfa ayrılmış ve A sınıfı yapı denetim kuruluşunun bünyesinde en az 5 uzman inşaat mühendisi inşaat denetleyicisi, 2 uzman inşaat mühendisi inşaat projesi denetleyicisi, 3 makina, 2 Elektrik uzman

toplam 26 adet binek otosuna sahip olmak zorundadır. A sınıfı yapı denetim kuruluşlarına toplam 500.000 m²'ye kadar Türkiye'deki her türlü yapıyı denetleme yetkisi verilmektedir.

Benzer tarifler B ve C sınıfı yapı denetim kuruluşlarına da getirilmiştir. B sınıfına denetlediği toplam yapı inşaat alanı 300.000 m²'yi geçmemek üzere onbeş kata kadar toplam 8 uzman mühendis, 15 mühendis veya mimar 15 tekniker-teknisyen personel ve 16 araçla bulunduğu ille birlikte en fazla 4 komşu ili kapsayan denetime olanak tanımaktadır.

C sınıfı yapı denetim kuruluşları toplam 100.000m²'yi geçmemek üzere 5 katlı ve III. sınıf yapılara kadar yalnız bulunduğu il sınırlarında denetim yetkisi verilmiştir. Kadrolarında 4 uzman mühendis, 5 mühendis ve 5 diğer teknik eleman ile toplam 6 adet binek otosu bulundurmasını şart koşturmaktadır.

Yapı denetim kuruluşları sermayesinin en az %51'inin uzman mühendis veya uzman mimarlara ait olacak şirketlerden oluşmaktadır. Yapı denetim bedeli ise yapı yaklaşık maliyetinin en az %5'i kadar (Yönetmelikte %6) tespit edilmiş ve inşaat sürecine taksitlendirilmiştir. Bu bedeller özel açılış hesaplarda tutulmuştur.

Denetim kuruluşuna yapılacak ödemelere ise hakediş mantığı getirilmiştir.

Bu yasadaki kamu yapıları ve 150 m² 'ye kadar bir katlı yapılar muaf tutulmuştur.

Yapılara ait projeler serbest piyasa koşullarına göre yapılması düşünülerek herhangi bir düzenleme getirilmemektedir. Burada yapılan en büyük değişiklik ise projelerin denetim kuruluşları tarafından kontrolü ve onayının getirilmesidir.

Yapı müteahhidi, şantiye şefi ve proje müelliflerine ait siciller, il ve ilçe yapı denetim komisyonları tarafından verilen sicil raporlarına göre ilgili meslek odaları tarafından, yapı denetim kuruluşlarına ait siciller ise il ve ilçe denetim komisyonlarına verilen sicil raporlarına göre Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından tutulacaktır.

Yapı denetim kuruluşları yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren yapının taşıyıcı sisteminde meydana gelebilecek hasarlardan dolayı 10 yıl süreyle, diğer kısımlardaki yapı hasarlarından dolayı ise 2 yıl süreyle sorumlu tutulmuştur. Yapı ruhsatının ilgili idarelerce verilmesi için TUS bulundurma şartı hariç 3194

YENİ RANT KAPISI

Mimar ve mühendisler, Yapı Denetimi Kanunu'yla politikacıları yeni rant kapısı yaratılacağı görüşünde. TMMOB eyleme hazırlanıyor

TÜRKİYE çarpık yapılaşmanın bedelini ağır ödedi. Sımdaki sistemi değiştirmek için çesli hazırlıklar var.

Bunlardan biri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nun Jazırladığı "Yapı Denetimi Kanunu Taslağı". Taslağın özetimzdeki hafta Bakanlar Kurulu'na sunulması bekleniyor. İstisak her türlü denetim yetkisini körenin elinden alarak, Yapı Denetim Kuruluşları'na veriyor.

Taslağa göre, Yapı Denetim Kuruluşları, bünyesinde uzman mühendis ve mimar bulunduracak ve bu kuruluşların sermayesinin en az yüzde 51'i uzman mühendis ve mimarlara ait olacak.

Depremle yaşamışını öğrenmek zorunda olan Türkiye için bu düzenlemeler çok önemli. Ancak bu düzenlemelerin tüm kuruluşların gö-

rüşleri, onayları alınarak yapılması gerekiyor. Oysa daha şimdiden itirazlar başladı. Üstelik itiraz, denetim kuruluşlarının en önemli görevini oluşturan mimar ve mühendislerden geliyor. Türkiye Mimmar ve Mühendisler Odası (TMMOB) Başkanı, Yavuz Önen'e göre siyasal bir rant peşindedir.

TMMOB'un devreden çıkartıldığı, meslek odalarının sadece simaı yapımı görevi verildiğini söyleyen Önen, "Sımdaki müteahhitle yecine siparişlere yakın mimar ve mühendisler ortaya çıkacak" diyor. Önen'in taslağı yarımlık denetiminin en önemli kamu denetimine yer verilmesi. Hedeflerin yer alınmaması da ciddi bir eksiklik olarak yorumluyor.

Bu nedenle TMMOB diğer meslek kuruluşlarının

Yavuz Önen

mühendisi proje ve inşaat denetleyicisi, 1 jeoloji veya jeofizik uzman mühendisi, en az 15'i inşaat mühendisi olmak üzere kadrolarında ayrıca 25 inşaat, makina, elektrik mühendisi veya mimara ek olarak, toplam 25 tekniker, teknisyen ve surveyan bulundurması şart koşulmuştur. Ayrıca, şirketler denetim hizmetlerinde kullanılmaz üzere en az onüç adet denetim kuruluşunun mülkiyetinde olmak kaydı ile denetim için

sayılı İmar Kanunu ile diğer mevzuat hükümlerine göre gerekli belgelere ek olarak; yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında, yapı müteahhidi ile şantiye şefi arasında, yapı denetim kuruluşu ile yapı sahibi arasında yapılan sözleşmeler ile yapı denetim kuruluşuna ait izin belgesi yapı sahibinden istenecektir.

Yapı kullanma izinin verilmesi için ise yapının projelerine uygun olarak bitirildiğine dair yapı denetim kuruluşu tarafından ilgili idareye rapor verilmesi gerekmektedir.

Yapı denetim kuruluşunun uyarısına karşın yapı müteahhidi aykırılıkları gidermez ise ilgili inşaatın derhal durdurulması ve ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanması tariflenmiştir.

Yasada belirtilen uzman mühendis ve mimar kavramlarının oturtulabilmesi için TMMOB Yasasında da değişiklik düşünülmüştür.

Kanun Hükmünde Kararname ile yapılması düşünülen değişiklikle uzman mühendis belgesinin ilgili meslek odasında yapılacak sınavla verilmesi, sınav komisyonunda 3 Bakanlık, 2 YÖK ve 2 Oda temsilcisinin yer alması tariflenmiştir. Uzman mühendis olabilmek için ilgili meslek alanında uzman mühendis denetiminde en az beş yıl meslek deneyimi edinmek ve bunu belgelemek şart koşulmuştur. Ancak geçici madde ile KHK'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl süre ile mühendisin en az 5 yıl deneyimi olması yeterli görülmektedir. Ayrıca yürürlüğe girdiği tarihte 12 yıl ve daha fazla mesleki deneyimi olan TMMOB üyelerine ilgili meslek odasında eğitim programına ve sınava tabi tutulmadan uzmanlık alanları dikkate alınarak belge verilmesi tariflenmiştir.

Yasa tasarısının ve ilgili yönetmeliklerin bir çok kez değiştirilmiş olması nedeni ile son şekli bilinmemektedir. Ancak tasarının en önemli özelliği denetim olgusunun özel şirketler tarafından yapılmasının hedeflenmesidir. Denetim ücretinin alınmasında yeni bir yapı getirilmesi, denetim ile projenin ayrılması, proje denetiminin belediyeler yerine denetim kurulunca yapılması gibi birçok farklı uygulama getirilmektedir. Belediyeler sadece evrak düzenleyen kurumlar haline dönüştürülmüştür.

3194 sayılı İmar Yasasının denetimlere ilişkin bazı konularda eksik kaldığı söylenebilir. Ancak yetersiz değildir. Kaldı ki tasarıda da olumsuzluk halinde ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanması tariflenmiştir. 3194 sayılı yasanın yalnızca 28. ve 38. maddeleri değiştirilmektedir. Uygulamadaki eksiklik elektrik fenni sorumlusu olmaksızın inşaat ruhsatı veren ya da kadrosunda yeterli teknik eleman olmamasına karşın denetim dışı yapılan her türlü yapıya kullanma izni veren, yasa dışı yapılara elektrik ve su bağlayarak özendiren yöneticilere verilecek cezaların tariflenmemiş olmasıdır.

İnşaat sektörü ülkemizde en etkin sektörlerden biridir. Ekonominin lokomotifi olarak sayılmaktadır. Ülkemizde her yıl binlerce konut yapılmakta ve sektörde malzeme satıcılarından kamu kurumlarına kadar uzanan yelpazede birçok rant bulunmaktadır. Bu nedenle gerçekten denetimi zordur.

Ancak hükümet tarafından tasarıda yapılmaya çalışılan en önemli olumsuzluğun ise denetim zincirinin birinci halkası olan mühendis ve mimarlar örgütünün, yani TMMOB ve bağlı Odaların sistemden dışlanmaya çalışılıyor. Uzman Mühendislik belgesini Odaların vermesine karşın açtıkları sınavda bile Oda temsilcileri sınav komisyonunda azınlıkla bırakılmıştır. Proje denetimlerinin denetim kuruluşlarına yaptırılması çalışmaları oda-üye ilişkilerinin zayıflatılması amaçlı en önemli çalışmalardan biridir. Sistem projelerin kötü üretilmesinden değil, projeleri dosyada bir evrak olarak gören anlayıştan tıkanmaktadır.

Tasarı ayrıca 150 m²'ye kadar yapıları ve kamu yapılarını sistem dışı tutmaktadır. Bir düzenleme yapılacaksa bu tür yapıların öncelikli gözönüne alınması yaşanan bir gerçektir.

Ayrıca oluşturulmaya çalışılan denetim şirketlerinin de oluşacak maddi kayıpların tazmini açısından sermaye yapısı ve garantisi belirlenmiş değildir.

Sonuç olarak TMMOB'yi yok sayan hiç bir uygulamanın amacına uygun olamayacağı açıktır. Hükümet dikensiz gül bahçesi oluştur-

ÇÜRÜK YAPIYA sertifikalı denetim

Depremden sonra hazırlanan Yapı Denetimi Kanun Taslağı son şeklini aldı. Taslak ile denetim yetkisi bağımsız denetim kuruluşlarına veriliyor

Deprem tedbirleri

YAPILARDA mal ve can güvenliğinin sağlanması, konutlarda ve kalitesiz yapılaşmayı önlemek amacıyla hazırlanan, "Yapı Denetimi Kanun Taslağı" son aşamaya geldi. Bayındırlık Bakanlığı'nın hazırladığı ve gelecek hafta Bakanlar Kurulu'na sunulması beklenen taslak, denetim yetkisini idareten elinden alınarak yapı denetim kuruluşlarına veriyor. Denetlenecek inşa edilmiş yapılara sertifikalı verilmesi öngörülüyor.

Her türlü yapı için

KANUN, 31 anıl ve 5 geçici maddeden oluşuyor. İlkelik, her türlü yapıyı, yapı denetim kuruluşlarının denetiminde yapımını zorunlu kılıyor. Bu kuruluşlar, yapım faaliyetlerini ve kullanılan malzemelerin standartlarına uygunluğunu denetleyecek ve uygulamaları parçalarını kontrol edecek.

10 yıl sorumluluk

YAPI denetim kuruluşu tarafından ilgili idareye rapor verilmeyen, yapımı bitirilmemiş yapılar, onarılması veya yenilenmesi gereken her inşaatın sorumluluğunu alacak. Yapı denetim kuruluşu, yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminde oluşabilecek yapı hasarından dolayı 10 yıl diğer kanunlardaki yapı hasarından dolayı ise 2 yıl sorumlu olacak.

Tazminat hakkı

YAPI denetim kuruluşu, yapım olan dönüştürme nedeniyle ağır hasar, çökme veya yıkılması durumunda, belirlenen zarar görene ödeyecek. Bu belde, afetin meydana geldiği yılın yılbaşı yapı inşaatı üzerindeki hesaplanacak. Ertesi yıl değişiklikleri, yapı denetim kuruluşu sorumlu tutulmuyacak.

Yapı denetimi hakkında kanun hazırlanması Marmara depreminin gündeme geldi.

mak için deprem senaryoları yerine ülkemiz şartlarına uygun, sağlıklı kentleşme ve yapılaşmayı hedefleyen uygulamalar içinde olmalıdır.

“AYDINLIĞA SUSADIK.(MI?)”

Elk.Müh.Musa ÇEÇEN (EMO İzmir Şubesi Eski Başkanı)

3 Kasım 1996 günü Susurlukta kamyonla çarpan Mercedesden ortalığa saçılan karanlık ilişkiler yumağı ülkeyi derinden sarstı.

Kazada polis şefi-mafya-siyasetçi üçgeni uzun zamandan buyana bilinen ama malum nedenlerden dolayı örtbas edilen ilişkilerin gözler önüne serilmesini sağladı. Ancak susurluk kazası ile ortaya çıkan, gerçek organize yapının sadece küçük bir bölümüydü.

Bahçelievler’de yedi TİP’li üniversite öğrencisinin katledilmesi emrini veren “reis” lakaplı azmettirici Abdullah ÇATLI, Polis Şefi Hüseyin KOCADAĞ ve DYP Şanlıurfa Milletvekili Sedat BUCAK ve ÇATLI’nın manken sevgisi Gonca US.

Kazadan tek kurtulan Sedat BUCAK oldu. Türk filmlerine taş çıkartacak Susurluk kazasının Susurluk çetesine yönelen bağlantıları ortaya çıkmaya başlayınca ilk sözlerini yalanlayıp birden “hafızasını kaybetti”.

Bu arada ÇATLI’nın cenazesi bayrağa sarılarak kaldırılırken malum kişiler törende ön saflarda yer aldı.

Bu arada Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL “Gidebildiğiniz yere kadar gidin!” dedi ise de, devlet henüz “Susurluk’a varamadı!”

Refah Yol hükümetinin liderleri ise ya “faso-fiso” diyerek ya da “Vatan için kurşun atan da yiyen de şereflidir” diyerek ülkeyi yatıştırma çalıştı.

Ancak ortaya çıkmaya başlayan buzdağının ucu durumundaki bu olay üzerine “Sürekli Aydınlık için 1 dakika karanlık” eylemi başlatan yurttaş girişimi ve basın/medya tepkisi üzerine dönemin İçişleri Bakanı Mehmet AĞAR istifa etmek zorunda kaldı.

Mecliste oluşturulan Susurluk Araştırma Komisyonu’nun çalışma yapmasının “bir takım güçler” tarafından engellendiği açıklandı.

Görülen odur ki devleti saran kirli ilişkiler siyasal alandan da beslenmekte kanlı cinayetler dahil her şeyde ortaklaşmaktadır.

Susurluk olayının gerçek boyutlarının ortaya çıkması pek olası görünmüyor. Zira 12 Eylül 1980, hatta bazı araştırmacılar 1947’den buyana kök salan ilişkilerin araştırılmasını savunuyorlar.

Demokrasinin bir yaşam biçimi olarak

algılanmadığı ülkemizde bir dönem “Komünistlere karşı” mücadele verdiğini söyleyen ülkücü örgütlenmeler 12 Eylül’den özellikle Sovyetler Birliği’nin dağılmasından ve 12 Eylül’ün sola indirdiği ağır darbeden sonra devlet tarafından “kirli işlerde” tetikçi olarak kullanıldı.

24 Ocak kararlarının ardından, kara paranın aklanması ve uyuşturucu ile elde edilen paraların yurda getirilmesi önündeki engelin kaldırılması ile palazlanan ilişkiler, siyasal alanı etki ve kontrol altına alırken, malum kişilerde örgütlenmelerini pekiştirdiler.

Yeraltı dünyasında uyuşturucu trafiği, kumar ve benzer alanda yıllık 40-50 milyon dolarlık para siyasal destekli kişilerin kontrolü altına girdi. Paranın kontrolünü eline geçirenlerin kontrolü ise ülkücü babaların eline geçti.

Büyük ihalelerin alınması, özelleştirme ile bankaların ele geçirilmesi artık ülkücü babaların kontrolundaydı.

Bazı araştırmacıların sık sık söylediği gibi “paranın akışını izleyin herşeyi görürsünüz!” sözü gözden kaçırıldı.

Özellikle 1980’den bu yana yıldızı parlayanların bu karanlık ilişkilerde adı duyuldu. Aynı zamanda siyasal alanın kontrol oyununda sağladıkları finansla, bu çevrelerin elinde olduğunu belirtmekte yarar var.

Diğer yandan Güneydoğu’daki gelişmeler nedeniyle yaşananlar ülkücü grupların besleneceği bir alan oluşturdu. Sorunun çözümünün silahla yapılması kararı ve özel örgütlenmeler ile oluşturulan güçler (özel tim, sitem vb.) yine ülkücü kesimlerden beslendi.

Sonuçta uyuşturucu ve kara para aklama organizasyonu için altyapı tamamlanmış oldu.

İlginçtir Uğur MUMCU’nun Refahyol’un ardından dönemin başbakanı Mesut YILMAZ tarafından süper yetkilerle donatıldığı Şavcı Kutlu SAVAŞ’tan 13 yıl önce yaptığı ve ilgililerin ilgisiz kaldıkları gerçekleri raporunda yineledi.

Böylece devletin içinde virüs örneği yayılan çete oluşumundan haberdar olduğu ve suç işlenmesine göz yumduğu ortaya çıktı.

Bu günlerde Susurluk kazasında ölen ÇATLI’nın yerine geçtiği bahsedilen Haluk KIRCI yedi kez idam cezası olmasına karşılık, iktidar ortağı ülküdaşları onu kurtarmak adına

“Haluk KIRCI’sız bir af yarasını” kabul edemeyeceklerini söylüyor ve MHP’lilerin koltuk meraklıları değil ülke ve inanç sevdalıları olduklarını söylüyorlar.

Yedi genci boğarak öldürmeye başlayan daha sonra “yorulduk” deyip silahla insan katledenlerin salıverilmesinin “ülke ve inanç sevdalısı” olunması ile açıklanması mümkün mü?

Artık susurluğun ayrıntı eskisi gibi serinletmiyor. Susurluğun adını bu kirli ilişkilerden kurtarmak gerekiyor.

Bu ülkede yaşayanlar siyasal alana müdahale edip temizlenmedikçe, devlet içindeki karanlık güçlerin tasfiyesi imkansız görünüyor. Aksi halde bu güçler faili meğhul cinayetlerine devam edecek ve bu ülke düşünen, kazan tartışan ve aydınlık saçan insanların cenaze törenlerinde “niçin?” diye haykırmaya devam edecektir.

Karanlığı yırtıp aydınlığın içeri girmesi için ses verenlerin sesi, karanlığı besleyenlerin sesinden az çıktığı sürece aydınlığa ulaşmak imkansız gibi.

Aksi halde Susurluk’a varmaya daha çok var!.

Ama biz aydınlığa susadık..

ASTAŞ

Elektronik Elektrik Makina İnşaat San.Ltd.Şti.

Telemecanique

ve

Merlin Gerin

ürünleri

Schneider Bayii

Merkez:

1203/3 Sk. No: 1-G
Ege Ticaret Merkezi
Yenişehir-İZMİR
Tel: 0.232.449 15 40
449 14 91
Fax:0.232.459 38 90

Şube:

10030 Sk. No: 8
D Blok
A.O.S.B. - Çiğli
İZMİR
Tel: 0.232.328 08 55
Fax:0.232.328 08 58

Güçlü Destek

Kesintisiz Hizmet

Esnek Tasarım

Anahtar Teslimi Projeler

✓ AC MOTOR HIZ KONTROLU
(0 - 355 kW)

✓ DC MOTOR HIZ KONTROLU
(0 - 2500 kW)

✓ KESİNTİSİZ GÜÇ KAYNAKLARI
(0 - 5000 kW)

✓ HARMONİK FİLTRE SİSTEMLERİ

✓ ENERJİ İZLEME & KONTROL

✓ DC MOTORLAR
(0 - 2000 kW)

✓ ENDÜSTRİYEL OTOMASYON

EUROTHERM
DRIVES

TOTAL
CONTROL

TAYLOR
INDUSTRIAL SOFTWARE

LIFASA
INTERNATIONAL CAPACITORS

INECA

THRIG
ELECTRIC

AECO

“Deneyimi özenle birleştirdik”

apkon
Mühendislik

LÜTFEN BROŞÜR İSTİYİNİZ!

1690 Sokak No:24/12 Karşıyaka İş
35600 Karşıyaka/İZMİR
Tel : (0.232) 364 54 00 (3 hat)

En gencimiz ile Chat-leştik

EMO: Mesleki beklentilerin nelerdir?

R.CEM İMRE: Mesleğe sağlam adım atarak ve çalışacağım konuda temelleri öğrenerek başlamayı istiyorum. Bunun nedeni de mesleğimde ilerlerken geriye dntp bakmama gerek duymamak?

EMO: Bu konuda EMO'dan beklentilerin neler?

R.CEM İMRE: İlk olarak bu tür mesleki kuruluşların mutlaka olması gerektiğini düşünüyorum. Bunun yanında daha yararlı, etkili ve yapıcı olması için yetkilerinin arttırılması inancındayım. EMO'dan en önemli beklentilerimden biri Eğitim Merkezine verdiği önemi devam ettirmesi.

EMO: Sz eğitim merkezinden açılmışken, eğitim merkezinden ne tür beklentilerin var. Neler eksik, neler gerekli sence?

R.CEM İMRE: Olumsuz eleştirilere geçmeden önce birkaç olumlu sz söylemek istiyorum. Özellikle orada çalışan personelin samimi yaklaşımını ve her konuda bize gösterdiği ilgiyi, yardımı belirtmeden geçemeyeceğim. Grdğim eksikliklere gelince. Günümüzde birçok iyi kuruluşun eksiği olan tanınmama ve kendini hedef kitlesine tanıtamama geliyor. Bu nedenle de gerçekleştirdiği bir çok organizasyondan az kişi faydalanabiliyor, bu da gerçekleştirilmesi düşünülen organizasyonların verimliliğini azaltıyor, nkn bir önceki organizasyonda ki katılımcı sayısından ve ilgiden yola çıkılarak hazırlanıyor bu tür Őeyler. Bence ğrencilere mesleki seminerler yanında mesleğe ısındırıcı ve okullardaki derslerine yaklaşımlarına yardımcı olacak konularda da seminerler vermek lazım. Okullarda yeterince bilinlendirilmeyen öğrenciler seneler ilerledikçe -o da belki- derslerin önemini kavıyorlar ve iş işten geçmiş oluyor. Bence EMO bünyesindeki genç mühendislerin deneyimlerinden faydalanmalı ve öğrencilerin gerçek ğrenci olmalarına yardım edilmeli.

EMO: EMO Gencin, EMO'ya ye olmandaki etkisi nedir?

R.CEM İMRE: Eğer EMO-GENÇ olmasaydı herhalde EMO'yu Őans eseri duyardık, duysak da işimiz düşmediği sürece uğramazdık.

EMO: Üniversitede aldığın eğitimle Őu anki ya da gelecekteki meslek yaşamın arasındaki ilgi nedir?

R.CEM İMRE: Őimdi mantıklı olarak

dşnrssek elektronik gibi geniş bir alana yayılmış bir sektörde bize okulda ne ğretirlerse ğretsinler bu insana yetmez hele 4 senede asla. Zaten okulun eğitim programı da buna paralel olarak hazırlanıyor. Ama ben okulda öğrenmeyi öğrendim, bilgiyi araştırmayı, ulaşmayı, uygulamayı rapor haline getirmeyi ve susmayı.

Ben isterdim ki son sınıf dışında gördüğümüz tüm Lab Ların derslerle paralel gitsin ve belirli bir amaç dahilinde, bu amaç da bize anlatılarak verilsin.

Bugün nasıl bir spectrum analyser yapmak için aynı zamanda onun componentlerini yapıyoruz ve bir amaç için çalışıyoruz. İlk sınıflarda da basit amaçlar ve devrelerle çalışalım.

EMO: EMO dışında herhangi bir teknik, sosyal ya da siyasal örgüte üyeliğin var mı?

R.CEM İMRE: EMO dışında internet'ten windows nt ile ilgili bir magazini takip ediyorum bunun dışında çıkan grafik programlarını ve özelliklerini takip ediyorum. Sosyal olarak da halen aktif olarak D.E.. Spor Klubü basketbol takımında İzmir 1. Amatör kümede mücadele basketbol oynuyorum. Basketbol hakemliği kursuna gidiyorum, badminton hakemliğim var.

Paraşütle, planre gitmeyi istiyorum eğer kurs zamanları uygun olursa.

EMO: Yamaç paraşütü m?

R.CEM İMRE: Yamaç zor...Uçaktan olabilir.

EMO: O da güzel

EMO: Peki okulda aldığın eğitimi yeterli buluyor musun?

R.CEM İMRE: Maalesef hayır.

EMO: Hangi açılardan yetersiz buluyorsun kendini, teorik mi pratik mi?

R.CEM İMRE: Pratik açıdan, bir de derslerin programı ve işlenmesi.

EMO: Ve son soru. Yüksek lisans eğitimi neden istedin, ne amalıyorsun?

R.CEM İMRE: Master eğitimindeki amacım: Lisans eğitiminde verilemeyen belirli bir konuda uzmanlık almak.

EMO: Yani askerlikle bu konunun bir ilgisi yok.

R.CEM İMRE: O da bir seçenek ama Őu anda benim için değil.

EMO: Peki yayın komisyonu adına teşekkür ederiz.

EGE BÖLGESİ ENERJİ RAPORU-1998

EMO İZMİR ŞUBESİ ENERJİ KOMİSYONU

3. EGE BÖLGESİ ENERJİ DURUMU :

Bölgede kullanılan birincil enerji kaynakları (Petrol, kömür vb.) konusunda yeterli istatistik bilgi bulunamadığından sadece elektrik enerjisi irdelenmiştir.

Bölgemizdeki elektrik ile ilgili 1997 ve 1998 yılına ait bazı bilgiler Tablo-5' de verilmiştir .

TABLO-5:

AÇIKLAMA	1997	1998
Ege Bölgesi Toplam Tüketimi (Milyar kWh)	15.100,0	14.213,08
Ege Bölgesi Tüketim Artışı (%)	8	7
Ege Bölgesi Puant Gücü (MW)	3.877	3.837
Ege Bölgesi / Türkiye Tüketim Oranı (%)	16,0	15,1
İzmir İli Puant Gücü (MW)	1.412,2	1.420,6
Ege Bölgesindeki Üretim Merkezleri Kurulu Güçleri Toplamı (MW)	4.386	5.777

Bölgedeki üretim merkezleri toplam gücü 1997 yılında 4.386 MW'tır .

Bölgedeki 1997 yılında TEAŞ'a ait T.M 'lerinin kurulu güçleri toplamı 5.398 MVA'dır. Bunlara 377 MVA 1998 yılında ilave edilerek kurulu güç toplamı 5.775 MVA olmuştur.. Kullanım oranı %43'tür.

Son üç yılda tüketim artışı yıllık ortalama %8'dir.. 1992 yılında 10.1 milyar kWh olan tüketim 1997 yılına kadar %50 artarak 15.1 milyar kWh olmuştur.. 1998 yılında ise bu rakam %6 oranında gerileyerek 14.2 milyar kWh'te kalmıştır.

1998 yılında organize sanayi bölgelerinden yeni yük talebi gelmemiştir.

1998 yılında bölgemizde bulunan Elektrik Dağıtım Müesseseleri tarafından TEAŞ'tan satın alınan elektrik enerjisi (TABLO-6)'da verilmiştir (Kaynakça-1: Sayfa-10/11)..

TABLO-6

kWh

MÜESS. ADI	AFYON	AYDIN	DENİZLİ	İZMİR	KÜTAHYA	MANİSA	MUĞLA	UŞAK
OCAK	47.008.809	92.019.499	99.859.303	611.583.665	46.252.727	114.398.391	82.374.227	37.906.611
ŞUBAT	35.384.740	78.339.903	99.510.759	564.521.195	40.117.517	105.886.265	71.511.572	36.976.654
MART	43.391.565	90.042.301	113.102.946	617.066.305	47.062.758	117.893.641	83.879.149	44.983.148
NİSAN	41.526.227	71.632.538	94.805.563	479.957.567	42.013.839	97.254.691	77.699.192	34.250.663
MAYIS	46.082.206	73.606.810	108.706.969	554.095.301	48.898.786	105.292.540	88.012.630	39.559.928
HAZİRAN	49.783.057	87.948.428	114.196.602	587.933.577	46.200.897	114.532.568	104.490.540	38.262.476
TEMMUZ	60.951.401	111.065.743	123.652.513	641.511.804	52.400.661	144.905.739	132.426.657	40.462.501
AĞUSTOS	61.697.999	114.516.357	123.915.755	661.150.501	46.710.234	141.488.489	142.666.539	41.284.404
EYLÜL	52.924.091	82.292.933	108.568.871	582.326.847	49.835.035	115.761.167	112.674.508	40.187.647
EKİM	51.474.444	74.984.875	101.981.836	563.285.649	52.615.028	111.012.425	96.337.079	41.495.533
KASIM	47.851.078	81.205.297	102.899.164	596.768.420	48.183.592	116.112.914	76.064.664	41.041.394
ARALIK	48.994.170	98.235.199	108.315.563	653.302.436	51.274.637	116.049.867	93.722.298	43.429.584
GENEL								
TOPLAM	587.069.787	1.055.889.928	1.299.515.304	7.113.503.267	571.565.711	1.400.588.697	1.161.859.055	479.840.543

TABLO-7: Bölgemizde Üretim şirketleri veya Otoprodüktörlerden satın alınan elektrik enerjisi (1998 yılı) kWh (Kaynakça-1: Sayfa- 15/17/18).

MÜESE. ADI	Üretim Şirketi	OTOPRODÜKTÖRLER							
		BEREKET DENİZLİ	DENİZLİ ÇİM. DENİZLİ	DENİZLİ DENTAS DENİZLİ	ATAER ENERJİ İZMİR	EGE BİRL. ENERJİ İZMİR	DESA ENERJİ İZMİR	SOKTAŞ AYDIN	MOPAK İZMİR
OCAK	-	1.398.686	-	1.269.600	-	-	-	25.200	561.288
ŞUBAT	-	1.399.207	-	784.900	-	-	-	327.600	1.189.975
MART	-	1.391.264	-	1.138.260	-	-	-	-	1.305.071
NİSAN	-	5.856	-	993.870	-	-	-	297.675	1.159.525
MAYIS	-	93.704	-	943.230	-	-	-	1.500	837.777
HAZİRAN	-	124	-	928.030	-	-	-	-	930.736
TEMMUZ	-	-	-	843.340	-	-	-	-	867.755
AĞUSTOS	-	-	-	168.340	-	-	-	100	1.026.346
EYLÜL	-	877	-	1.596.630	-	-	-	900	1.115.978
EKİM	-	-	360.310	1.254.260	-	144.100	-	400	901.957
KASIM	142.210	4079	1.669.662	1.085.830	804.796	121.694	-	4.600	865.537
ARALIK	1.815.590	-	1.458.876	103.990	6.401.000	331.884	596.542	1.100	957.056
GENEL									
TOPLAM	1.957.800	4.293.797	3.488.848	11.110.370	7.205.796	597.948	596.542	659.075	11.719.001

Sanayi ve ticaret faaliyetlerinin bölgeye dengeli olarak yayılabilmesi için, bölgeye dengeli ve yeterli enerjisi sağlayacak yeni iletim hatları ve trafoların zamanında devreye alınması gerekir. 1998 yılında sadece Denizli bölgesinde kısa bir iletim hattı ilavesi olmuştur. İletim hatlarındaki yatırımlar incelendiğinde özellikle enterkonnekte sisteme son beş yılda yapılan bağlantıların mevcut hatların %0.2'si (binde iki) oranında arttığı görülmektedir. Özellikle de tüketimin % 58 payına sahip İzmir ilinde son 5 yılda işletmeye alınan 380 kV'luk enerji iletim hattı bulunmamaktadır.

İZMİR ilinde 1997-Aralık ayındaki puant güç ise 1.412 MW'tır. 1998-Aralık ayında ise ilin puant gücü 1438 MW olmuştur. Artış oranı % 0.98'dir. Trafoların kullanım oranı %40'tur.

İzmirdeki TEAŞ'ın 154 kV trafo merkezlerinin dağıtımına yönelik (34.5 ve 10.5 kV sekonder gerilimli) kurulu gücü 1997'de 3.100 MVA'dır. 1998 yılında bölgeye 459 MVA güç ilave edilerek toplam 3559 MVA kurulu güce ulaşılmıştır.

Ege Bölgesi Enerji Sorunları-98 Forumunda, Dağıtımaya yönelik YG/YG trafo merkezlerinde güvenilirlik ve genel planlama kriterlerine göre en az iki güç trafosu bulunacağı öngörüsü ile, İzmir ilinde 5 yıl içinde 3400 MVA'lık ilave kurulu gücün hizmete sunulması zorunluluğu belirtilmiştir. Her yıl ortalama 680 MVA ilave kurulu güç devreye alınmalı iken 1998 yılında ancak TEAŞ'a ait "154 / 10.5 kV, 2x25 MVA" Ilıca TM devreye alınmıştır.

Her yıl yaz aylarında yaşanan 154 kV'luk iletim hatlarındaki 120 kV'a kadar (Ödemiş, Tire, Kuşadası, Denizli vb bölgelerde) düşen gerilim seviyesinde 1998 yılında da önemli bir düzeltme görülmemiştir. Bu değer 140 kV'tan aşağı olmamalıdır. Özellikle Sulama ve Turizm sezonunda yetersiz kalan iletim hatlarına yeni hatlar ilave edilmelidir. İletim hatlarındaki gerilim düşümüne paralel olarak dağıtım hatlarında da benzer sıkıntılar yaşanmaya devam etmektedir.

Gerilimin standart değerlerine ulaşabilmesi ile %15 daha fazla enerji iletebilecekken, iyileştirici yatırımlar yapılamadığından en sıkışık zamanlarda daha az enerji verilebilmektedir.

Eldeki verilere göre dağıtım hatlarındaki ortalama %15 ve üzerinde olduğu gözlenen kayıplar 1998 yılında bir miktar daha artarak %19.6 seviyesine gelmiştir. Dağıtım hatlarındaki kayıpların öncelikle %10 ve daha alt seviyeye düşürülmesine çalışılması için ülke ve bölge çapında ciddi bir proje ve

uygulama olmadığı görülmektedir. Kayıplar konusu çözülmesi acil sorunların başında gelmektedir.

TABLO-8: Elektrik Dağıtım Müesseselerinin Elektrik Enerjisi Değerleri (1998 yılı) kWh (Kaynakça-1: Sayfa-19/20).

MÜESSES. ADI	AFYON	AYDIN	DENİZLİ	İZMİR	KÜTAHYA	MANİSA	MUĞLA	UŞAK
Satın Aldığı Enerji	587.069.787	1.056.549.003	1.318.408.319	7.135.580.354	571.565.711	1.400.588.697	1.161.859.055	479.840.543
Kayıp KWh	54.840.888	134.949.969	150.531.191	732.160.495	57.861.081	159.620.167	184.208.405	57.182.542
%	9,3	12,8	11,4	10,3	10,1	11,4	15,9	11,9
Tüketime Sun. Enerji	532.228.899	921.599.034	1.167.877.128	6.403.419.859	513.704.630	1.240.968.530	977.651.010	422.658.001
Ayd.+ Bedelsiz KWh	29.370.391	89.014.560	23.298.361	214.067.411	31.366.700	60.841.562	53.787.228	19.194.000
%	5,0	8,4	1,8	3,0	5,5	4,3	4,6	4,0
Net Satış	502.858.508	832.584.474	1.144.578.767	6.189.352.448	482.337.930	1.180.126.968	923.863.782	403.464.001

Bölgemiz illerinde Tablo. 8'den de görüleceği üzere en fazla kayıp %15.9 ile Kütahya ilinde, en az kayıp %9,3 ile Afyon'da olmuştur.

Ülke kayıp ortalamasının %19.6 olduğu ülkemizde ise en az kayıp %6.5 Bilecik ilinde, en fazla kayıp ise %67.4 ile Diyarbakır ilinde olmuştur.

Bölgemiz tüketici karakteristiğine bakıldığında sanayi tüketimi %60 ile ön sırada gelmektedir. Meskenler ise %25 civarındadır. Bu dağılımdan, öncelikle sanayide enerjinin verimli kullanılması çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Dağıtımdaki kayıpların ise daha çok A.G hatlarında meydana geldiği bilinmektedir. Bu yüzden meskenlere enerji sağlayan A.G hatlarındaki dengesizlik ve kesit yetersizliklerinin düzeltilmesine çalışılmalıdır. Dengesiz yüklenmelerin %3'ten fazla olması halinde aynı hattaki motorların ömürleri yarı yarıya azaldığından mesken sahalarındaki küçük sanayicilerin kaybı çok olmaktadır.

Sanayide verimliliği % 95'e kadar çıkabilen ve amacına uygun motor kullanımı teşvik edilmeli, yönetmeliği çıkan "enerji yöneticisi" istihdamı ciddi olarak ele alınmalıdır. Bölgemizdeki sanayide kullanılan elektriğin ortalama %60'ının motorlarda tüketildiği varsayılırsa; %15 daha verimli motor kullanılması halinde yaklaşık 740 milyon kWh enerji tasarruf edilebileceği Ege Bölgesi Enerji Sorunları-98 Forumunda belirtilmişti.

Meskenlerde kullanılan buzdolabı vb. ev aletlerinin tasarımı ile imalatında daha az enerji tüketimleri sağlanması konusunda da gerekli zorlayıcı ve teşvik edici önlemler alınmamıştır. Bu sahadaki tasarruf kazançları da küçümsenmeyecek boyuttadır.

Önümüzdeki yıllarda ulaşım, ısıtma ve soğutmada elektrik enerjisi daha yaygın olarak kullanılacaktır. Türkiye'deki ısınma için kullanılan enerji Almanya'dan % 100 ve Norveç'ten % 300 daha fazla olduğu bilinmektedir. Daha ucuza ısınıp daha ucuza ulaşım ve taşıma yapabilirsek, dışarıya ödenen döviz miktarı azalacaktır. Ancak ısı yalıtımı ve toplu taşıma konusunda da bölgemizde bir gelişme sağlanamamıştır .

Bölgedeki enerji üretim santralleri yük tüketim merkezlerine uzak kalmaktadır. Tüketim merkezlerine ya yeni iletim hatları veya enerji santralleri yapılması gerekmektedir. Aliğa bölgesindeki çevreye ve elektrik sistemine zarar verdikleri bilinen demir-çelik fabrikalarının yer seçiminde hata yapıldığı ve bunların üretim merkezlerine daha yakın yerlere yaptırılmasının ve 380 kV'luk enterkonekte sistemden beslenmesinin daha az zararlı olacağı geçen yıl belirtilmiş idi. Ülke ekonomisine katkıları tartışılması gereken demir-çelik fabrikalarının teknoloji seçimi ve enerji sorunlarının Ege Bölgesi özelinde ayrıca irdelenmesi talebimiz halen güncelliğini korumaktadır .

Rüzgar, Jeotermal, Güneş enerjisi ve Doğalgaz gibi alternatif-yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması ve bölgedeki tüm enerji tüketimleri günün koşullarına uygun verimli

enerji türüne göre için bölgesel olarak enerji planlamasını yapan , yatırımlarda eşgüdümü sağlayan, her türlü bilginin toplandığı, incelendiği ve çözüm önerebilen enstitü benzeri bir kuruluşa gereksinim devam etmektedir. TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ve Ankara ODTÜ Araştırma Enstitüsü örneğinde bir enstitünün bölgemizde oluşturulması sağlanmalıdır. Böylece enerji sektöründeki dağınık ve ulaşılamaz olan verilere ilgili olan her kuruluş kolaylıkla ulaşabilmelidir. Elektrik Mühendisleri Odası enerji ve enerjinin verimli kullanılması konusunda her kesimle gerekli işbirliğine hazırdır.

Ar-Ge çalışmalarına ayrılan payların yükseltilerek Sanayi-Üniversite ve Meslek Odaları işbirliği ile yürütülmesi konusunda da 1998 yılı verimsiz geçmiştir.

Elektrik enerjisi üretildiği anda kullanılması gereken özellikte olduğundan dağıtım hizmetlerinin de paralel olarak ele alınması ve yatırımların eşzamanlı planlanarak devreye sokulması gerekmektedir. Bu dengenin gözetilmemesi ve yatırımların eşgüdümlü olarak tek bir kuruluş tarafından yönetilmemesi halinde günümüzdeki sorunlar artarak devam edecektir. Maalesef enerjiden direkt sorumlu bir muhatap ülkemizde yoktur. Enerji sağlayan kuruluşlarla enerji kullananların da bulunduğu, yaptırım gücüne sahip, bağımsız ve tarafsız bir "enerji konsey" i kurulması talebimize olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki gelmemiştir. Varsa yoksa rant ve nakit para akışının iştahları kabarttığı enerji sektöründe özelleştirme söylemleri ve istemleri konusunda uğraşmaktadır.

TEK'in TEDAŞ ve TEAŞ olarak ikiye ayrılması arz ve talep arasındaki organik bağı bozarak aralarında meydana gelen iletişim ve eşgüdümlü bozukluğu yaratmıştır. Özel sektörün orta halli bir yatırımı için enerji tahsisi alınabilmesi , Ankara İzmir arasında yatırımcının defalarca gidip gelmeyi gerektirmektedir. Her iki kuruluşun faaliyet raporları çelişkili olup ETKB raporların benzer kriterlere göre hazırlanmasını sağlamalıdır.

4.SONUÇ:

Ekonomik koşulların 1998 ve 1999 yılı ilk yarısında kötü gitmesi, sanayide elektrik kullanımını geçen yıla göre azaltmıştır. Önümüzdeki 6 ay içerisinde ekonominin durumunda iyileşmeye bağlı olarak 1998 yılı seviyesine çıkılacağı düşünülürse, gerilim düşüklükleri dışında küçük ilavelerle bugünkü durum korunabilecektir.

Konutların ve ticari sektörün tüketiminde bir miktar artış vardır. Bunun nedeni ısıtma ve soğutmada elektrik kullanımının yaygınlaşmasıdır. Dağıtım trafo ve hatlarında acil iyileştirmeler planlanarak yapılmalıdır.

Dikkati çeken bir nokta Ege Bölgesindeki dağıtımdaki kayıpların % 4-5 daha artmasıdır. Enerjinin tasarrufu ve verimli kullanımı yönünde ciddi hiçbir adım atılmamıştır. Enerji sunumu ve kullanımında kalite ve verimlilik öncelikle özendirilmelidir. Kayıpları az olan malzeme kullanımına dikkat edilmelidir.

İzmir ilinde 154 kV'luk Altındağ, şemikler ve ESBAŞ TM'lerinin de öncelikle yapımına başlanarak Karşıyaka-Çiğli, Otogar-Altındağ ve Gaziemir bölgeleri için önlem alınmalı; tüm bölgedeki İletim hatları ilavesi ve yenileme yatırımlarına gereken önem gösterilmelidir. Özellikle Turizm ve Tarımsal sulama alanlarındaki enerji sorunları giderilmelidir .

Enerjinin üretim-iletim-dağıtımdaki parçalanmışlık ve özelleştirme politikaları sonuçlarını yatırım eksikliği olarak göstermektedir. Bununla beraber Haziran-99 ayı içerisinde İzmir'e dağıtımda kullanılmak üzere gelen yeni yatırım paketi gecikmişliğin bir ölçüde telafisi yönünden olumludur.

Yağışların iyi gitmesi ve ithal enerji kaynakları temininde sorun çıkmaması halinde üretim geçen yılın seviyesine çıkabilir . Ekonomik kriz nedeniyle pek çok şeyi kaybettiğimiz 1998 yılında enerji sıkıntısı atlatılmıştır. Önümüzdeki yılın akılcı önlemlerin alındığı bir yıl olmasını dileriz .

KAYNAKÇALAR :

- 1.TEDAŞ 1998 yılı faaliyet raporu
- 2.TEAŞ 1998 yılı faaliyet raporu

KONUŞMA KALİTE TEST EDİCİ

Paket tabanlı ses haberleşmesinin en temel sorunu konuşma kalitesi, kayıp ve gecikmeli paketlerdir. Sayısal Konuşma Seviye Analiz Edici (DLSA) paket anahtarlamalı ses (Voice-over-IP) tekniğini kullanarak, test etme, sorunu tespit etme ve uygulama işlevlerini yerine getirmektedir. DLSA'nın kalbi ITU-T Recommendation P-56 uyumlu konuşma ölçüm sistemidir. Özellikleri içinde iki özdeş kanal, 2-tel ve 4-tel telefon portları, aktif konuşma seviyesinin, gürültüsünün, ekosunun ve gecikmenin doğru ve tekrarlanabilir ölçümü yer almaktadır.

*Malden Electronics Ltd,
264 Burlington Rd, New Malden,
Surrey KT3 4NN, UK,
Fax: -44-181-336 1331*

OPTİK KONUŞMA SETİ (fiber optik kablo üzerinden konuşma için)

ClearLink 3600 optik konuşma test seti ve bakım esnasında fiber optik kablo üzerinden konuşma yapmak için kullanıldığı gibi ışık kaynağı (CW veya modüleli) olarak da kullanılabilir. Cihaz; full-duplex, 50 dB dinamik aralıklı, 200 km uzaklığa kadar konuşma yapılabilmesine izin vermekte olup hafif, dayanıklı ve kullanımı oldukça basittir. Bu özelliklerin yanında, sesli uyarı, konferans ve "telefon bridge" özellikleri bulunmaktadır. Ayrıca telefon, var olan telefon sistemine de ulaşabilmektedir.

*Nortech Fibronic Inc,
500 St-Jean-Baptiste,
Suite 240. QEU G2E 5R9, Canada
Tel: +1-418-872 4686
Fax: +1-418-872 2894*

X.21-G703 DÖNÜŞTÜRÜCÜ

DC1000 dönüştürücü "tak ve unut" bir cihaz olup oldukça düşük maliyetli olarak tasarlanmıştır. Cihaz özellikle basit ve açık X.21-G.703 bağlantı ihtiyacı olan, herhangi bir tetkik ve konfigürasyon özelliklerine gerek duymadan kullanıcılar için tasarlanmıştır. DC1000, X.21 DTE arabağdaşımıyla router veya bridge arabağdaşımını E1 2.048 Mbit/second hattına bağlamaktadır. Cihaz DIP anahtarlarla kolayca konfigüre edilebilmekte ve üzerindeki durum lambası ile basitçe çalışma hakkında bilgi alınmaktadır. Bu cihaz orta ölçekli, düşük maliyetli şirketler için tasarlanmış olup, WAN (Wide Area Network) lara arabağdaşım sağlayan daha kompleks modelleri de bulunmaktadır.

*Metrodata Ltd,
Blenheim Hse, Eversley Way, Crabtree Office
Village, Egham, Surrey TW20 8RY, UK,
Fax: +44-1784-477423*

KIŞLALI'YI "ANDILAR"

Geçtiğimiz günlerde alçakca bir saldırıda kaybettiğimiz Ahmet Taner KİŞLALI Elazığ'da anıldı. Elazığ'da oynayan Elazığ Spor-Malatya Spor maçı öncesinde KİŞLALI için yapılan saygı duruşunda tribünlerden "yuh" çekilerek "Ya Allah Bismillah Allahü Ekber" sloganı atıldı. Bir diğer anma da Kaplıncılar'dan geldi. "Ümmet-i Muhammet" isimli gazetelerinde "Kemalist bir kafir daha ortadan kalktı elhamdulillah. Uğursuz Mumsuz gibi bir usulle gebertilip kendilerinin de dediği gibi atasının yanına gönderildi" diyerek "insani" duygularına açıklık getirdiler.

Zafer Temoçin

Diyaret Bütçesi 257 trilyon
ETKB Bütçesi 46 trilyon

İSTİHDAM SORUNU ÇÖZÜLÜYOR

550 milletvekilinin "görev" yaptığı TBMM ülkemizin içinde bulunduğu yoğun işsizlik ve istihdam sorununun çözümüne katkıda bulunmak üzere personel sayısını 5 bine yükseltti. Vekil başına 10 "çalışan"la dünyada bir istisna yaratan TBMM üyelerinden görüşlerine başvurduklarımız "Yakınlarımızdan bile olsa istihdam istihdamdır" dediler.

GARDEN PARTİ

Planlı kentleşmenin ve denetimin müzmin muhalifi Ekrem DEMİRTAŞ, İTO Başkanlık seçimleri öncesi meclis üyelerine Urla'daki kaçak villalarında garden parti verdi. Mekan seçimindeki titizliği takdirle karşılanan DEMİRTAŞ'ın (şimdilik) kaçak konutları değil ama kendisi yasallaştı, İTO'ya başkan oldu.

KIRCI NE İŞ YAPACAK?

MHP'nin aşırı titizliği ile "Haluk Kırıcı özel af yasasına" dönüştürülen yasa tasarısı kabul edilip "seri" katil kırıcı serbest kalırsa bakın ne işler yapacak:

- Kenan Evren'in resimlerinde modellik yapacak,
- Terör uzmanı olarak TV kanallarında yorum yapacak,
- "Faili meçhul cinayetleri araştırma komisyonu"nda görev yapacak,
- Susurluk Belediye Başkanı olacak,
- Tabiatı gereği önce "olay yerine" yani Bahçelievler'e dönecek,
- "Tel" alım satım işi yapacak,
- Senet işine girecek,
- Ötüken Clup adlı bir gece klübü açacak,
- Akit Gazetesinin "çarpı koyma servisi"nde şef olarak çalışacak

Kaynak: V.ÖZDEMİROĞLU

Fatih SOLMAZER-Bahadır BARUTER